

Opublikowane na: Mława (mlawa.pl)

Autor: root@npc.pl

Żywa lekcja historii w Gimnazjum nr 1

Publikowane od

08.11.2011 00:00:00

Publikowane do

08.12.2011 00:00:00

„Los nasz dla Was
przestrogą ma być

nie legendą”

4 listopada 2011 roku w bibliotece Gimnazjum nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Mławie zorganizowaliśmy kolejne spotkanie z cyklu „Znani i nieznani ludzie mojego miasta i regionu”, tym razem nasze zaproszenie przyjął pan Zygmunt Żerański – prezes Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych. Opowiedział nam dzieje swojej rodziny w czasie II wojny światowej.

Zygmunt Żerański mieszkał we wsi Gorlina - Zalesie w gminie Grudusk. Jego rodzinny dom znajdował się nieopodal budowanego przez Niemców zaplecza dla wojsk hitlerowskich w Nosarzewie noszącym nazwę „Nowy Berlin”.

Wiosną w 1940 roku Niemcy zorganizowali tam obóz jeniecki, w którym osadzono jeńców polskich, francuskich, w późniejszym czasie zaś Rosjan i Włochów. Zatrudniano w nim również robotników przymusowych. Stawiano baraki, budowano betonowe drogi, zakładano kanalizację, oświetlenie, przygotowywano poligon wojskowy. Niestety, mieszkańców tamtych terenów wysiedlono. III Rzesza przesiedlenia zaplanowała i przeprowadzała w sposób doskonale zorganizowany i planowy. Postępowanie Niemców w trakcie przesiedleń było bezwzględne i prowadzone według przyjętych planów. Kolbami karabinów łomotano do drzwi, opornych zmuszano do posłuszeństwa biciem i kopniakami. Ludziom dawano krótki, około 20 - 30 minutowy, czas na zabranie najbardziej potrzebnych rzeczy i opuszczenie domu. Pozwalano zabrać tylko niewielki bagaż ręczny. Później prowadzono ich do punktów zbornych, skąd przewożeni byli najczęściej z naszych terenów do obozu w Działdowie. W obozie spędzani byli do wieloosobowych pomieszczeń, w których przez wiele dni - w potwornych warunkach - czekali na dalszą wywózkę. Pan Zygmunt wraz z rodziną został przesiedlony do wsi Popielice koło Grójca w Generalnej Guberni. Po powrocie w rodzinne strony w 1945 roku zastali tylko gruzy. Budulec niestety został zabrany do budowy „Nowego Berlina”.

Pan Zygmunt Żerański przekazał również na ręce Andrzeja Mielcarka - nauczyciela historii pamiątkowy medal wybity dla upamiętnienia 70 rocznicy masowych wysiedleń na Północnym Mazowszu 1940 - 2010.

W niecodziennej lekcji historii uczestniczyli pan wicedyrektor Mariusz Lempek oraz uczniowie klasy II a i II d wraz z wychowawcami.

Adres źródłowy: <https://mlawa.pl/arttykul/zywa-lekcja-historii-w-gimnazjum-nr-1-0>